

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὅπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Απ. 1, 10)

Περίοδος Δ' Ετος ΚΑ
Φλωρίνα - αριθμ. φύλλου 1033

Τὰ ἀγία Θεοφανεία
6 Ιανουαρίου 2004

Συντάκτης † επίσκοπος
Αὐγούστινος Ν. Καντιώτης

«Σωφρόνως, δικαίως καὶ εὔσεβῶς»

ΕΙΜΕΘΑ στὴν περίοδο τῶν ἔορτῶν. Στὰ χέρια μας κρατοῦμε ἔνα ἀγγελικὸν κομπολόϊ μὲ δώδεκα χάντρες. Εἶνε τὸ Δωδεκαήμερο. Ἡ πρώτη χάντρα, χρῆστη χάντρα, εἶνε ἡ ἔορτὴ τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Καὶ σήμερα, τελευταία ἡμέρα τοῦ Δωδεκαήμερου, εἶνε ἡ ἔορτὴ τῶν Φώτων, κατὰ τὴν ὅποια τελοῦμε καὶ τὸν ἀγιασμὸν τῶν ὄδάτων.

Γεννᾶται τὸ ἐρώτημα· Πρὸς τί οἱ ἔορτές; «Ἔγιναν γιὰ νὰ κινήται τὸ ἐμπόριο, γιὰ τὴν κατανάλωσι;» ΕἍγιναν γιὰ νὰ μὴν πλήττῃ ὁ ἄνθρωπος, σὰν μιὰ διακοπὴ στὴν καθημερινὴ ζωὴ καὶ ἀνάπausi; Ἡ μῆπως ἔγιναν γιὰ τὸ χαρτοπαίγνιο; Έάν, ἀγαπητοί μου, ἔτσι γιορτάζουμε, τότε μοιάζουμε μὲ τοὺς εἰδωλολάτρες, ποὺ κι αὐτοὶ περίμεναν τὶς ἔορτὲς τῶν θεῶν τους γιὰ νὰ γλεντήσουν, νὰ ὀργιάσουν, νὰ κάνουν ὅσα δὲν ἔκαναν τὶς ἄλλες μέρες.

«Οχι. Οἱ χριστιανικὲς ἔορτὲς διαφέρουν. Σκοπὸς τῶν ἔορτῶν τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας εἶνε αὐτὸποὺ τόνισε σήμερα ὁ Παῦλος στὸ ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα ὅταν ἔλεγε «Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πάσιν ἀνθρώποις, παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέθειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὔσεβῶς ζήσωμεν» (Τίτ. 2,11-12). Αὐτὰ τὰ λόγια εἶνε χοντρὸν νόμισμα καὶ πρέπει νὰ τὸ κάνουμε λιανά. Τί σημαίνουν;

Τὸ οὐσιῶδες ἐρώτημα, ἀγαπητοί μου, εἶνε τὸ ἔξῆς. Ἡρθε ἡ δὲν ἥρθε ὁ Χριστός; Τὰ τρία τέταρτα (3/4) τῶν κατοίκων τοῦ πλανήτου τὸν ἀγνοοῦν· εἶνε εἰδωλολάτρες μέχρι σήμερα. «Ἐνα μικρὸ μέρος, οἱ Ἰουδαῖοι, λένε ὅτι δὲν ἥρθε τὸν περιμένουν ἀκόμη οἱ δυστυχεῖς κάτω στὸ Ἰσραὴλ. Καὶ οἱ ἄλλοι, ἐμεῖς; Γιὰ μᾶς δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ὁ Χριστὸς ἥρθε.

Ναί. Ἄλλ' ἐὰν πιστεύῃς ὅτι ἥρθε ὁ Χριστός, τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει. Ἐὰν δὲν τὸ πίστευες, τότε θὰ είχες δικαίωμα νὰ ζῆς ὅπως θέλεις. «Ἄν ὅμως πιστεύῃς ὅτι ἥρθε ὁ Χριστός, τότε δὲν

μπορεῖς νὰ ζῆς κατὰ τὰ κέφια σου· δὲν μπορεῖς νὰ ζῆς ὅπως οἱ εἰδωλολάτρες καὶ οἱ Ἰουδαῖοι· πρέπει νὰ ζῆς ὡς Χριστιανός.» Εἶχεις ωρισμένες ὑποχρεώσεις. Ποιές ὑποχρεώσεις; «Οπως ὁ γεωμέτρης παίρνει τὸ διαβήτη καὶ κάνει κύκλους, καὶ ὅσο τὸν ἀνοίγει τὸ διαβήτη τόσο μεγαλύτερο κύκλο μηχανάζει πάνω στὸ χαρτί, ἔτσι καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, γεωμέτρης τοῦ οὐρανοῦ, παίρνει σήμερα τὸν οὐράνιο διαβήτη καὶ μᾶς γράφει τρεῖς κύκλους.» Ο εἶνας εἶνε μικρότερος, ὁ ἄλλος μεγαλύτερος, κι ὁ ἄλλος πολὺ μεγάλος - ἄπειρος. Ο μικρότερος κύκλος εἶνε τὰ καθήκοντα ποὺ ἔχουμε ἀπέναντι στὸν ἑαυτό μας, ὁ μεγαλύτερος εἶνε τὰ καθήκοντα ποὺ ἔχουμε πρὸς τὸν πλησίον, καὶ ὁ τρίτος κύκλος, ὁ ἄπειρος, εἶνε τὰ καθήκοντα ποὺ ἔχουμε πρὸς τὸ Θεό. Ξέρετε γράμματα; Γιά διαβάστε. Στὸν πρῶτο κύκλο λέει, νὰ ζήσουμε «σωφρόνως», στὸν δεύτερο λέει νὰ ζήσουμε «δικαίως», καὶ στὸν τρίτο λέει νὰ ζήσουμε «εὔσεβῶς» (Τίτ. 2,12). Μπρός παιδιὰ τοῦ Θεοῦ ποὺ ἔχετε βγῆ ἀπὸ τὴν Ἱερὰ κολυμβήθρα βαπτισμένα στὸ ὄνομα τῆς ἀγίας Τριάδος, μπρός πρίγκιπες τοῦ οὐρανοῦ! ἔτσι νὰ ζήσετε.

* * *

Στὸν πρῶτο κύκλο ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς λέει, ὅτι πρέπει νὰ ζήσουμε «σωφρόνως». Τί θὰ πῇ «σωφρόνως»; Κάθε ἄνθρωπος, ἀν ἀνοίξετε τὴν καρδιά του, θὰ δῆτε ὅτι ἔχει ἐπιθυμίες ποὺ φτάνουν μέχρι τὰ ἄστρα, ἀλλὰ καὶ ἄλλες ἐπιθυμίες ποὺ φτάνουν μέχρι τὴν κόλασι. Διαλέξτε καὶ πάρτε. «Ἄν πάτε μὲ τὶς Ἱερὲς ἐπιθυμίες σας, θὰ φτάσετε μέχρι τὸν οὐρανό· ἀν ἀκολουθήσετε τὸ ρέυμα τῶν πονηρῶν ἐπιθυμιῶν σας, τότε θὰ κατρακυλίσετε στὴν ἀβύσσο, στὰ πέταυρα τοῦ ἄδου. Κάθε ἄνθρωπος ἔχει μέσα του βοῦρκο, ἀλλ' ἔχει καὶ διαμάντια· ἔχει κακία, ἀλλ' ἔχει καὶ ἀρετή· ἔχει τὸ ἀγαθό, ἀλλ' ἔχει καὶ τὸ πονηρὸ καὶ διεστραμ-

μένο. Γιὰ νὰ μιλήσω κ' ἔγῳ μὲ τὴ γλῶσσα τοῦ ἄγιου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, λέω, ὅτι κάθε ἄνθρωπος ἔχει μέσα του κάποιο «γουρουνάκι». Καὶ ὅσο πιὸ ψηλὰ εἶνε κανείς, τόσα περισσότερα «γουρουνάκια» ἔχει. «Γουρουνάκια» εἶνε τὰ πάθη του. Ἐὰν λοιπὸν ἀφήσῃς τὸν ἔαυτὸν σου ἔρμαιο τῶν παθῶν, τότε θὰ γίνης κτῆνος καὶ θ' ἄρμόζῃ στὴν πλάτη σου ἡ ταμπέλλα ποὺ ἔγραψε ὁ Δαυΐδ· «Ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὥν οὐ συνῆκε, παρασυνεθλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὀμοιώθη αὔτοῖς» (Ψαλμ. 48,13,21). Φεύγει πλέον ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν προορισμό του, ἀπὸ τὴν ἀξιοπρέπειά του, καὶ γίνεται ἔνα κτῆνος δίποδο. Γι' αὐτὸ τί χρειάζεται; **Χρειάζεται χαλινάρι**, ὅπως στὸ ἄλογο. «Ἄν δέ» βάλης χαλινάρι, θὰ γκρεμιστῆς. Καὶ χρυσὸς χαλινάρι, ποὺ συγκρατεῖ τὸ κτῆνος αὐτό, εἶνε ἡ σωφροσύνη. Λοιπὸν «ζήσωμεν σωφρόνως». Μὴν ἀφήσουμε τὸν ἔαυτό μας ἔρμαιο τῶν παθῶν καὶ τῶν κακιῶν μας, ἀλλὰ νὰ τὸν χαλιναγήσουμε, λέει ὁ ἀπόστολος.

'Ἄλλὰ δὲν εἴμεθα μόνοι στὸν κόσμο. Δίπλα μας ἔχουμε κι ἄλλους ἄνθρωπους. Δίπλα σου εἶνε ἡ μάνα ποὺ σὲ γέννησε, ὁ πατέρας ποὺ σὲ ἀνέθρεψε, ὁ παπποῦς καὶ ἡ γιαγιά σου. Δίπλα σου εἶνε ἡ γυναίκα ποὺ ἀγάπησες, τὰ παιδιὰ ποὺ ἔφερες στὸν κόσμο. Δίπλα σου εἶνε οἱ γείτονες καὶ οἱ συμπατριώτες σου, ὅλη ἡ ἄνθρωπότης. Πῶς θὰ ζήσῃς ἀνάμεσά τους; πῶς θὰ φερθῆς; ποιός θὰ εἶνε ὁ κανόνας τοῦ βίου σου; 'Απαντᾷ ὁ ἀπόστολος Παῦλος· 'Ως πρὸς τὰ καθήκοντα πρὸς τὸν πλησίον, νὰ ζήσουμε «δικαίως». Δικαιοσύνη οἱ γονεῖς στὸ σπίτι, δικαιοσύνη οἱ ἄρχοντες στὸ κράτος, δικαιοσύνη οἱ πλούσιοι στὴν κοινωνία, δικαιοσύνη οἱ πάντες. "Αν ἔνιωσες αὐτὴ τὴ λέξι βαθειὰ μέσα σου, προστάθησε νὰ μὴν ἀδικήσῃς ποτέ ἄνθρωπο. Μὴν τὰ θές' ὅλα γιὰ τὸν ἔαυτό σου, μὴ γίνεσαι πλεονέκτης καὶ ἄρπαγας. Μὴν ἔχεις στὴ ζωὴ σου ὡς γνώμονα τὸ νόμο τῆς ζούγκλας «τὸ μεγάλο ψάρι τρώει τὸ μικρό», ἀλλὰ ἔχει μέσα στὴν καρδιά σου τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ «Ο σὺ μισεῖς, ἔτερφ μὴ ποιήσῃς» (βλ. Τωθ. 4,15).

'Ο πρῶτος λοιπὸν κύκλος «σωφρόνως», ὁ δεύτερος «δικαίως». 'Άλλὰ ὁ διαβήτης τοῦ Παύλου μὲ κέντρο τὸ Θεὸ χαράζει καὶ τὸν τρίτο κύκλο, ποὺ εἶνε ἄπειρος. Δὲν είσαι μόνος, καὶ δὲν ὑπάρχουν δίπλα σου μόνο οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι. "Αν πῆς ὅτι είσαι μόνος, τότε είσαι τυφλός, δὲν βλέπεις. Πέρα ἀπὸ σένα, πέρα ἀπὸ τὸ σπίτι σου, πέρα ἀπὸ τὶς καμινάδες σου, πέρα ἀπὸ τὰ πλοῖα σου, πέρα ἀπὸ τοὺς πυραύλους, πέρα ἀπὸ τὰ ἄστρα, ὑπάρχει Ἑκεῖνος. «Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ». 'Υπάρ-

χει! ἃς λένε οἱ ἄπιστοι, ἃς φωνάζουν οἱ δαιμονες. 'Υπάρχει! Εἶνε ὁ Κύριος ἡμῶν' Ἰησοῦς Χριστός. 'Εκεῖνος δημιούργησε τὰ πάντα. Εἶνε, ὅπως λέει ὁ Παῦλος σήμερα, ὁ «μέγας Θεὸς καὶ σωτὴρ ἡμῶν' Ἰησοῦς Χριστός» (Τίτ. 2,13). Τί ὁφείλουμε λοιπὸν στὸ Χριστό; Στὸν πατέρα ὁφείλουμε εὐγνωμοσύνη, στὴ μάνα εὐγνωμοσύνη, στὸ δάσκαλο εὐγνωμοσύνη, στὸν ιερέα εὐγνωμοσύνη, στοὺς ἔθνικούς μας ἥρωες εὐγνωμοσύνη, παντοῦ εὐγνωμοσύνη. 'Άλλὰ ὑπὸ τὸν οὐρανὸν δὲν ὑπάρχει γλυκύτερο ὄνομα ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πρέπει νὰ είνε χυδαία, πολὺ χυδαία μιὰ ψυχή, γιὰ νὰ μὴ μπορῇ ν' ἀγαπῆσῃ τὸ Χριστό. Χριστός! ὅταν ἀκοῦς τὸ ὄνομά του, νὰ ἀγάλλεται καὶ νὰ χτυπάῃ ἡ καρδιά σου· τὰ χεῖλη καὶ ὅλη ἡ ὑπαρξί σου νὰ ψάλλῃ τὸ μεγαλεῖο τοῦ Χριστοῦ μας. Τότε θὰ είσαι εύσεβης, τότε θὰ ζῆς «εὔσεβῶς».

'Αδελφοί μου· ὁ πρῶτος κύκλος «σωφρόνως», ὁ δεύτερος «δικαίως», ὁ τρίτος «εὔσεβῶς». Φέρτε τὸ χέρι στὴν καρδιὰ καὶ ρωτήστε τὸν ἔαυτό σας· Ζοῦμε ἐμεῖς κατὰ τὸ Εὐαγγέλιο; Ζοῦν οἱ ἄρχοντές μας, οἱ στρατιωτικοί μας, οἱ δικασταί μας, οἱ ιερεῖς καὶ οἱ ἄρχιερεῖς μας ὅπως θέλει τὸ Εὐαγγέλιο; Ζοῦμε μικροί καὶ μεγάλοι, κι αὐτοὶ ποὺ κατοικοῦν στὶς καλύβες κι αὐτοὶ ποὺ κατοικοῦν στὰ μέγαρα, ζοῦμε σωφρόνως; Ζοῦμε δικαίως; Ζοῦμε εύσεβως;

Λείπει δυστυχῶς ἡ σωφροσύνη· κυριαρχοῦν ἀχαλίνωτα πάθη. Λείπει ἡ δικαιοσύνη· ἀδικία καὶ ἐκμετάλλευσις βασιλεύει. Λείπει καὶ ἡ εὔσεβεια· τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ θλασφημεῖται. Ποῦ είνε ἡ ἀγάπη μας πρὸς τὸ Θεὸ καὶ τὸν πλησίον;

'Άλλ' ἀρκετὰ ὑπηρετήσαμε τὸ διάβολο. "Ας θάλουμε φρένο στὸ δρόμο μας. Καὶ ἃς ἄρχισουμε· νὰ ζοῦμε σωφρόνως, δικαίως, εύσεβως.

'Άδελφοί μου, ἐλάτε νὰ περάσουμε τὸν Ἰορδάνη! Ποιός εἶνε ὁ Ἰορδάνης; "Ενα δάκρυ μετανοίας. "Αγγελος κρατεῖ δίσκο. Περνάει ἀπὸ ὅλους. Καὶ τί θέλει; 'Ριξτε μέσ' στὸ δίσκο τὸ δάκρυ σας, τὸ δάκρυ γιὰ τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς νέους, τὸ δάκρυ γιὰ τὶς γυναίκες σας, τὸ δάκρυ γιὰ τοὺς ἄρχιερεῖς μας, τὸ δάκρυ γιὰ τοὺς ἄρχοντές μας, τὸ δάκρυ γιὰ τὴν πατρίδα μας. Γιατί ἔρχονται ἡμέρες φοβερὲς καὶ ἀπαίσιες. "Ερχεται ὁ Ἀρμαγεδών ('Απ. 16,16).

Δῶστε μου δάκρυα. "Ενα δάκρυ τὸ παίρνει ὁ ἄγγελος, τὸ ἀνεβάζει στοὺς οὐρανούς, καὶ τότε ἡ Παναγιὰ καὶ οἱ ἄγγελοι γονατίζουν μπροστὰ στὸν Κύριο καὶ παρακαλοῦν· "Ελεος Χριστέ, ἔλεος Χριστέ! Αὔτῳ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς αἰώνα αἰώνος ἀμήν.

† επίσκοπος Αύγουστίνος